Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (шести състав)

27 април 2023 година*

„Преюдициално запитване — Обща митническа тарифа — Класиране на стоките — Комбинирана номенклатура — Тълкуване — Общи правила — Общо правило 2 а) — Артикул, представен в демонтирано или немонтирано състояние — Части, които след сглобяването си са предназначени да представляват сателитни приемници — Класиране като комплектован приемник“

По дело C-107/22,

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Gerechtshof Amsterdam (Апелативен съд Амстердам, Нидерландия) с акт от 8 февруари 2022 г., постъпил в Съда на 16 февруари 2022 г., в рамките на производство по дело

X BV

в присъствието на:

Inspecteur van de Belastingdienst/Douane district Rotterdam

СЪДЪТ (шести състав),

състоящ се от: P. G. Xuereb, председател на състава, T. von Danwitz (докладчик) и A. Kumin, съдии,

генерален адвокат: T. Ćapeta,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за X BV, от R. Andringa, advocaat,

– за нидерландското правителство, от M. K. Bulterman и M. H. S. Gijzen, в качеството на представители,

– за Европейската комисия, от M. Salyková и P. Vanden Heede, в качеството на представители,

* Език на производството: нидерландски.

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на Общо правило 2 а) от Общите правила за тълкуване на Комбинираната номенклатура, съдържаща се в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета от 23 юли 1987 година относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа (ОВ L 256, 1987 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 4, стр. 3), изменен с Регламент (ЕО) № 1549/2007 на Комисията от 17 октомври 2006 г. (ОВ L 301, 2006 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 21, стр. 3) (наричана по-нататък „КН“).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между X BV и Inspecteur van de Belastingdienst/Douane district Rotterdam (инспектор от данъчната и митническа служба на окръг Ротердам, Нидерландия) (наричан по-нататък „инспекторът“) относно тарифното класиране на части от сателитни приемници.

Правна уредба

ХС

3 Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките (наричана по-нататък „ХС“) е създадена с Международната конвенция за Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките, сключена на 14 юни 1983 г. в Брюксел, в рамките на Световната митническа организация (СМО) и е одобрена, заедно с протокола за изменението ѝ от 24 юни 1986 г., от името на Европейската икономическа общност с Решение 87/369/ЕИО на Съвета от 7 април 1987 г. (ОВ L 198, 1987 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 3, стр. 199). Обяснителните бележки към ХС са изготвени в СМО в съответствие с разпоредбите на тази конвенция.

4 Съгласно член 3, параграф 1, буква а), подточка ii) от посочената конвенция всяка договаряща страна се задължава да прилага Общите правила за тълкуване на ХС и всички забележки към разделите, главите и подпозициите и да не изменя обхвата на разделите, главите или подпозициите на ХС.

5 В Общо правило 2 а) за тълкуване на ХС се предвижда, от една страна, че всяко упоменаване на един артикул в определена позиция включва този артикул, дори некомплектован или незавършен, при условие че в това си състояние той притежава основните характеристики на комплектования или завършен артикул, и от друга страна, че това упоменаване включва също завършения или комплектован артикул или считания като такъв съгласно предшестващите разпоредби, когато той е представен в демонтирано или немонтирано състояние.

6 В точки V—VII от обяснителната бележка към Общо правило 2 а) от ХС се уточнява:

„V) Съгласно втората част на [Общо правило] 2 а), в същата позиция, в която се класира монтираният[артикул, се класира] комплектования[т] или завършен артикул, […] който е представен в демонтирано или в немонтирано състояние. Стоките се представят в това състояние най-вече поради необходимост или удобство за опаковане, товарене или транспорт.

VI) Това Правило за класиране се прилага също и за некомплектования или незавършен артикул, представен в немонтирано или демонтирано състояние[,] от момента, в който той се приеме като комплектован или завършен, съгласно разпоредбите на първата част на Правилото.

VII) При прилагането на настоящето Правило, под „артикул[,] представен в демонтирано или немонтирано състояние“[,] се разбира артикулът, чиито различни елементи са предназначени да бъдат сглобени било с помощта на обикновени средства (винтове, болтове, гайки и др.), било например чрез заваряване или нитоване, при условие обаче, че се отнася само за елементарни монтажни операции.

В това отношение не трябва да се има предвид сложността на начина на монтиране. Различните елементи, обаче, не могат да претърпят никаква друга обработваща операция, целяща да довърши тяхното производство.

Немонтираните елементи на един артикул, които са в количество, превишаващо това на необходимите за съставянето на комплектован артикул, следват собствения си режим.

[…]“.

КН

7 Общите правила за тълкуване на КН, съдържащи се в част първа, раздел I, подраздел А от приложение I към Регламент № 2658/87, гласят:

„Класирането на стоките в [КН] се подчинява на следните принципи:

1. Текстът на заглавията на разделите, на главите или на подглавите има само индикативна стойност, като класирането се определя законно съгласно термините на позициите и на забележките към разделите или към главите и съгласно следващите правила, когато те не противоречат на посочените по-горе термини на позициите и на забележките към разделите или към главите.

2. а) Всяко упоменаване на един артикул в определена позиция включва този артикул, дори некомплектован или незавършен, при условие че в това си състояние той притежава основните характеристики на комплектован или завършен артикул. То включва също завършения или комплектуван артикул или считания като такъв съгласно предходните разпоредби, когато той е представен в демонтирано или немонтирано състояние.

[…]“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

8 В периода от 3 юли 2006 г. до 22 януари 2007 г. X подава от свое име и за своя сметка в Нидерландия 38 декларации за допускане за свободно обращение на части от сателитни приемници. Всички тези части произхождат от един и същ доставчик, установен в Китай, и са превозвани на един и същ кораб в един и същ контейнер.

9 Всеки път в същия ден X подава две отделни декларации, а именно декларация за стоките, предназначени за германското предприятие C GmbH, и декларация за стоките, предназначени за германското предприятие D GmbH, като посочените предприятия са част от една и съща група. Тези декларации са подадени в едно и също митническо бюро в Ротердам (Нидерландия).

10 Всеки път и двете декларации съдържат в съответните количества всички съставни части на един и същ вид сателитен приемник. Макар да са адресирани до две отделни предприятия, тези части все пак се допълват и са предназначени да бъдат сглобени в комплектован сателитен приемник, след като бъдат допуснати за свободно обращение.

11 Освен това на 23 юли 2007 г. X подава в Нидерландия декларация за допускане за свободно обращение на части от сателитни приемници, предназначени за предприятието C. Тези части са били превозени в същия контейнер като части, предназначени за предприятието D. Тези части обаче са декларирани под друг митнически режим, а именно режим на външен общностен транзит, и са превозени до Германия под митнически надзор, за да бъдат впоследствие допуснати за свободно обращение в тази държава членка.

12 Според инспектора внесените от X в Нидерландия стоки не трябва да се разглеждат не като части от сателитни приемници, а като комплектовани апарати в немонтирано състояние. Това го кара на 1 юли 2009 г. да изпрати на X акт за установяване на митнически задължения за всички засегнати сателитни приемници. Този акт се отнася до митни сборове в размер на 389 973,70 евро общо.

13 След като безуспешно подава жалба по административен ред до инспектора, X обжалва акта за установяване на митническо задължение пред Rechtbank Noord-Holland (Първоинстанционен съд Северна Холандия, Нидерландия). Тази юрисдикция уважава жалбата, като отменя частично акта за установяване на митническо задължение. Както X, така и инспекторът обжалват това решение пред Gerechtshof Amsterdam (Апелативен съд Амстердам, Нидерландия), който е запитващата юрисдикция.

14 Спорът по главното производство се отнася до това дали внесените стоки трябва да бъдат класирани като отделни елементи в съответните тарифни позиции от КН, или, както поддържа инспекторът, съгласно Общо правило 2 а) от част първа, раздел I, подраздел A от приложение I към Регламент № 2658/87 те следва да се считат за комплектовани сателитни приемници в немонтирано състояние.

15 При тези обстоятелства Gerechtshof Amsterdam (Апелативен съд Амстердам) решава да спре производството по делото и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли Общо правило за класиране 2 а) да се тълкува в смисъл, че се прилага към отделни части от сателитен приемник, които след допускането им за свободно обращение са предназначени да бъдат сглобени в комплектован сателитен приемник, като тези части са превозвани в един-единствен контейнер и са декларирани за допускане за свободно обращение в същия ден от същия декларатор, от негово име и за негова сметка, пред същото митническо бюро с две отделни декларации за допускане за свободно обращение, при положение че при допускането за свободно обращение те са собственост на две свързани предприятия?

2) При утвърдителен отговор на първия въпрос, трябва ли Общо правило за класиране 2 а) да се тълкува в смисъл, че то се прилага и за отделни части от сателитен приемник, които са декларирани за допускане за свободно обращение от същия декларатор от негово име и за негова сметка в същия ден и пред същото митническо бюро, пред което са оформени в режим външен общностен транзит и останалите части от този сателитен приемник, при положение че към момента на подаване на декларациите частите са собственост на две свързани предприятия и всички части, взети заедно, са предназначени, след допускането им за свободно обращение, да бъдат сглобени в комплектован сателитен приемник?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

16 С първия си въпрос запитващата юрисдикция иска да се установи дали Общо правило 2 а) за тълкуване на КН трябва да се тълкува в смисъл, че части от сателитен приемник — които след допускането им за свободно обращение са предназначени да бъдат сглобени в комплектован апарат и са превозвани в един-единствен контейнер, декларирани са за допускане за свободно обращение същия ден в същото митническо бюро от същия декларатор, от негово име и за негова сметка с две отделни декларации за допускане за свободно обращение и които при допускането им за свободно обращение са собственост на две свързани предприятия — трябва да се считат за представляващи такъв апарат, представен в демонтирано или немонтирано състояние, по смисъла на същото правило, и поради това попадат в една и съща тарифна позиция.

17 В самото начало трябва да се припомни, че когато Съдът е сезиран с преюдициално запитване за тарифно класиране, неговата задача е по-скоро да изясни на националните съдии критериите, чието прилагане ще им позволи да класират правилно съответните стоки по КН, а не сам да извършва това класиране. Квалифицирането на съответните стоки с цел тяхното тарифно класиране всъщност е резултат от чисто фактическа констатация, която Съдът не трябва да извършва в производство по преюдициално запитване (решение от 28 април 2022 г., PRODEX, C-72/21, EU:C:2022:312, т. 27 и цитираната съдебна практика).

18 Важно е също така да се уточни, че съгласно Общо правило 1 за тълкуване на КН класирането на стоките се определя съгласно термините на позициите и на забележките към разделите или към главите от тази номенклатура. В интерес на правната сигурност и улесняването на проверките решаващият критерий за тарифното класиране на стоките

трябва като цяло да се търси в техните обективни характеристики и свойства, както са определени в текста на позицията от посочената номенклатура и на забележките към разделите или към главите (решение от 28 април 2022 г., PRODEX, C-72/21, EU:C:2022:312, т. 28 и цитираната съдебна практика).

19 Освен това Съдът многократно е постановявал, че макар обяснителните бележки към ХС, от една страна, и тези към КН, от друга страна, да нямат задължителна сила, те представляват важни способи за гарантиране на еднаквото прилагане на Общата митническа тарифа и в това си качество дават полезни насоки за тълкуването ѝ (решение от 28 април 2022 г., PRODEX, C-72/21, EU:C:2022:312, т. 29 и цитираната съдебна практика).

20 Общо правило 2 а) за тълкуване на КН, което съответства на Общо правило 2 а) за тълкуване на ХС, гласи, че „[в]сяко упоменаване на един артикул в определена позиция включва този артикул, дори некомплектован или незавършен, при условие че в това си състояние той притежава основните характеристики на комплектован или завършен артикул. То включва също завършения или комплектуван артикул или считания като такъв съгласно предходните разпоредби, когато той е представен в демонтирано или немонтирано състояние“.

21 От точка VII от обяснителната бележка към Общо правило 2 а) от ХС е видно, че под „артикул представен в демонтирано или немонтирано състояние“ се разбира артикулът, чиито различни елементи са предназначени да бъдат сглобени било с помощта на обикновени средства (винтове, болтове, гайки и др.), било например чрез заваряване или нитоване, при условие обаче, че се отнася само за елементарни монтажни операции. В това отношение не трябва да се има предвид сложността на начина на монтиране. Различните елементи обаче не могат да претърпят никаква друга обработваща операция, целяща да довърши тяхното производство.

22 Съгласно практиката на Съда за артикул, представен в демонтирано или немонтирано състояние, следва да се счита всеки артикул, чиито съставни елементи, т.е. тези, които могат да бъдат идентифицирани като елементи, предназначени да съставляват завършения продукт, са представени всички едновременно за митническото оформяне, и в това отношение не следва да се взема предвид техниката на сглобяване или сложността на начина на монтиране (решение от 16 юни 1994 г., Develop Dr. Eisbein, C-35/93, EU:C:1994:252, т. 19).

23 В настоящия случай от предоставените от запитващата юрисдикция данни е видно, че всички съставни елементи на разглеждания артикул, а именно сателитен приемник, са били представени едновременно за митническо оформяне.

24 Макар едновременното представяне на тези елементи за целите на митническото им оформяне да е необходимо, за да се считат те за представляващи артикул, представен в демонтирано или немонтирано състояние, нито от текста на Общо правило 2 а) за тълкуване на КН, нито от обяснителната бележка към Общо правило 2 а) за тълкуване на ХС следва, че посочените съставни елементи трябва да са посочени в една и съща митническа декларация.

25 Всъщност фактът, че такива стоки са посочени в една и съща декларация при представянето им пред митническите органи, не представлява условие sine qua non, за да се приеме, че те образуват едно цяло и следователно представляват „артикул […], представен в демонтирано

или немонтирано състояние“ по смисъла на Общо правило 2 а) за тълкуване на КН, а само признак, който дава възможност да се направи подобен извод (вж. по аналогия решение от 10 март 2016 г., VAD и van Aert, C-499/14, EU:C:2016:155, т. 38).

26 Различно тълкуване на понятието за артикул в демонтирано или немонтирано състояние на практика би позволило на вносителите чрез сравнително проста операция, като представянето на стоките в отделни декларации, сами да избират най-изгодното за тях тарифно класиране на съответните стоки — било като едно цяло, било поотделно (вж. по аналогия решение от 10 март 2016 г., VAD и van Aert, C-499/14, EU:C:2016:155, т. 39).

27 Подобна възможност обаче би била в противоречие с принципа, според който решаващият критерий за тарифното класиране на стоките по правило трябва да се търси в техните обективни характеристики и свойства, и следователно би възпрепятствала постигането на целта да се улеснят митническите проверки и да се постигне правна сигурност, която цел трябва да ръководи тарифното класиране на внесените стоки (вж. по аналогия решение от 10 март 2016 г., VAD и van Aert, C-499/14, EU:C:2016:155, т. 40 и цитираната съдебна практика).

28 Следователно обстоятелството, че стоките са представени пред митническите органи в отделни декларации, само по себе си не е пречка тези стоки да се квалифицират като артикули в демонтирано или немонтирано състояние по смисъла на Общо правило 2 а) за тълкуване на КН, ако към момента на митническото оформяне от други обективни фактори е видно, че тези стоки образуват едно цяло и са предназначени впоследствие да бъдат сглобени в един-единствен апарат (вж. по аналогия решение от 10 март 2016 г., VAD и van Aert, C-499/14, EU:C:2016:155, т. 43).

29 В случая запитващата юрисдикция посочва обективни фактори, които дават основание разглежданите в главното производство части да бъдат квалифицирани като артикул в демонтирано или немонтирано състояние по смисъла на Общо правило 2 а). По-специално запитващата юрисдикция отбелязва, че след допускането им за свободно обращение тези части са били предназначени да бъдат сглобени в един-единствен завършен продукт, че са били превозвани в един-единствен контейнер, че са били посочени в декларации за допускане за свободно обращение, подадени от един и същ декларатор от негово име и за негова сметка в същото митническо бюро, и че при допускането им за свободно обращение посочените части са били собственост на две свързани предприятия.

30 Такива обстоятелства обаче действително могат да потвърдят, че става въпрос за артикул в демонтирано или немонтирано състояние. Както правилно отбелязва Европейската комисия, обстоятелството, че тези части са представени в отделни декларации за допускане за свободно обращение, трябва да се прецени успоредно с другите релевантни обстоятелства, но само по себе си не е определящо.

31 Поради това Общо правило 2 а) от Общите правила за тълкуване на КН трябва да се тълкува в смисъл, че части от сателитен приемник — които след допускането им за свободно обращение са предназначени да бъдат сглобени в комплектован апарат, превозвани са в един-единствен контейнер и са декларирани за допускане за свободно обращение същия ден в същото митническо бюро от същия декларатор, от негово име и за негова сметка, с две отделни декларации за допускане за свободно обращение и които при допускането им за свободно обращение са собственост на две свързани предприятия — трябва да се считат за представляващи такъв апарат, представен в демонтирано или немонтирано състояние по

смисъла на същото правило, и поради това попадат в една и съща тарифна позиция, доколкото с оглед на обективни фактори е установено, че тези части образуват едно цяло и включват всички съставни части на този апарат.

По втория въпрос

32 С втория си въпрос запитващата юрисдикция иска да се установи дали Общо правило 2 а) за тълкуване на КН трябва да се тълкува в смисъл, че е приложимо и когато някои от разглежданите стоки са декларирани за допускане за свободно обращение, докато други са поставени под режим външен общностен транзит.

33 Предвид отговора на първия въпрос следва да се посочи, че обстоятелството, че такива стоки са представени пред митническите органи в отделни декларации с цел да бъдат сглобени впоследствие, не може само по себе си да е пречка тези стоки да бъдат квалифицирани като артикул в демонтирано или немонтирано състояние по смисъла на Общо правило 2 а) за тълкуване на КН, ако към момента на митническото оформяне от други обективни фактори е видно, че тези стоки образуват едно цяло и са предназначени впоследствие да бъдат сглобени в един-единствен артикул.

34 Както правилно отбелязва Комисията, редът и условията, при които стоките са били декларирани, или митническият режим, под който са били превозени до крайното им местоназначение, могат да бъдат един от обективните фактори, които са от значение за преценката на приложимостта на посоченото Общо правило 2 а). Тези обстоятелства обаче сами по себе си не могат да бъдат определящи, тъй като запитващата юрисдикция трябва да вземе предвид всеки друг обективен фактор, който е от значение за тази преценка.

35 Обстоятелството, че Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 302, 1992 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 5, стр. 58), приложим за периода, до който се отнася спорът по главното производство, не предвижда изрично възможността за целите на тарифното им класиране стоките, декларирани за допускане за свободно обращение, да се разглеждат заедно със стоките, декларирани под режим външен общностен транзит, е без значение в това отношение.

36 Както правилно отбелязва нидерландското правителство, всяко друго тълкуване би довело до възможност за заобикаляне на Общо правило 2 а) за тълкуване на КН, тъй като вносителите биха могли чрез една доста проста операция, а именно чрез разделяне на пратката и деклариране на стоките под два различни митнически режима преди тяхното допускане за свободно обращение, да направят така, че да бъдат класирани като едно цяло или като отделни части в зависимост от най-благоприятната тарифа.

37 Ето защо Общо правило 2 а) за тълкуване на КН трябва да се тълкува в смисъл, че е приложимо и когато някои от разглежданите стоки са декларирани за допускане за свободно обращение, докато други са поставени под режим външен общностен транзит.

По съдебните разноски

38 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (шести състав) реши:

1) **Общо правило 2 а) от Общите правила за тълкуване на Комбинираната номенклатура, съдържаща се в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета от 23 юли 1987 година относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа, изменен с Регламент (ЕО) № 1549/2006 на Комисията от 17 октомври 2006 г.,**

следва да се тълкува в смисъл, че

части от сателитен приемник — които след допускането им за свободно обращение са предназначени да бъдат сглобени в комплектован апарат, превозвани са в един-единствен контейнер и са декларирани за допускане за свободно обращение същия ден в същото митническо бюро от същия декларатор, от негово име и за негова сметка, с две отделни декларации за допускане за свободно обращение и които при допускането им за свободно обращение са собственост на две свързани предприятия — трябва да се считат за представляващи такъв апарат, представен в демонтирано или немонтирано състояние, по смисъла на същото правило, и поради това попадат в една и съща тарифна позиция, доколкото с оглед на обективни фактори е установено, че тези части образуват едно цяло и включват всички съставни части на този апарат.

2) **Общо правило 2 а) от Общите правила за тълкуване на Комбинираната номенклатура, съдържаща се в приложение I към Регламент № 2658/87, изменен с Регламент № 1549/2006,**

следва да се тълкува в смисъл, че

е приложимо и когато някои от разглежданите стоки са декларирани за допускане за свободно обращение, докато други са поставени под режим външен общностен транзит.

Подписи